

Introduction to Programming Lesson 6

Outline

- while loop revisited
- Sequence loop pattern
- Infinite loop pattern
- Loop-and-a-half pattern
- break and continue statements
- Dictionaries
- Sets

Lesson Code

https://goo.gl/jGUvPI

https://goo.gl/n80Ay6

Exercise 1 B

Գրեք function negative()։ Function input : list of numbers returns: առաջին բացասական թվի index-ը եթե չկա բացասական : returns -1

```
>>> lst = [3, 1, -7, -4, 9, -2]
>>> negative(lst)
2
>>> negative([1, 2, 3])
-1
```

Exercise 1

```
>>> lst = [3, 1, -7, -4, 9, -2]
>>> negative(lst)
2
>>> negative([1, 2, 3])
-1
```

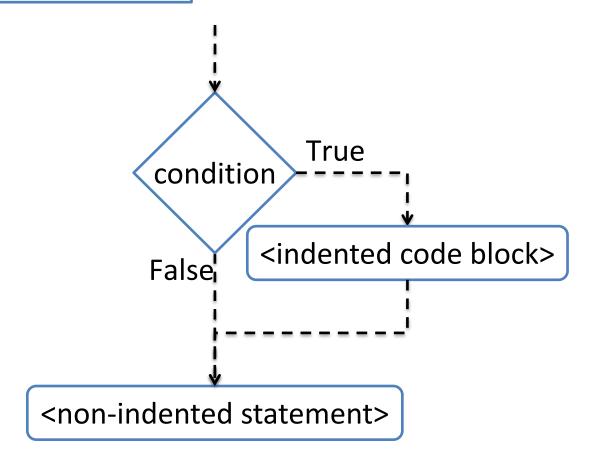
Exercise 1

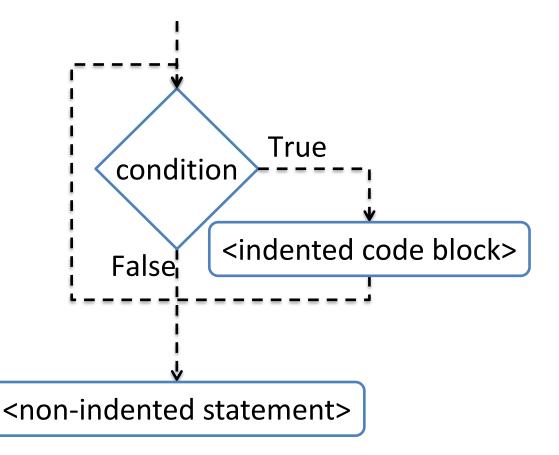
```
>>> lst = [3, 1, -7, -4, 9, -2]
>>> negative(lst)
2
>>> negative([1, 2, 3])
-1
```

Exercise 1

```
>>> lst = [3, 1, -7, -4, 9, -2]
>>> negative(lst)
2
>>> negative([1, 2, 3])
-1
```

```
def negative (lst):
    for i in range(len(lst)):
        if lst[i] < 0:
            return i</pre>
```

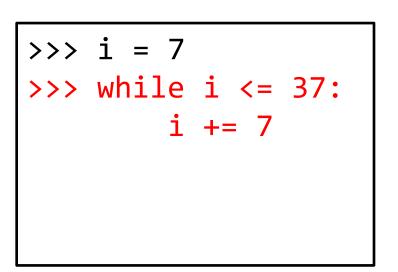

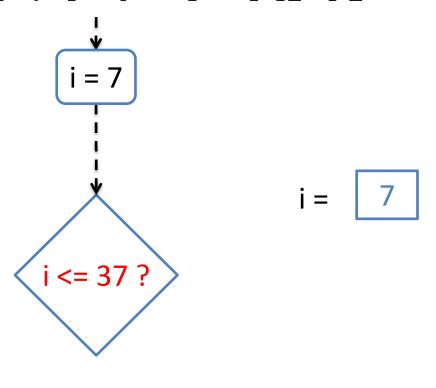


```
>>> i = 7
>>>
```

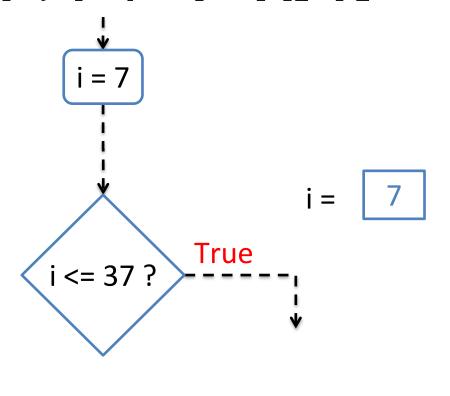
```
i = 7
```

```
>>> i = 7
>>> while i <= 37:
i += 7
```

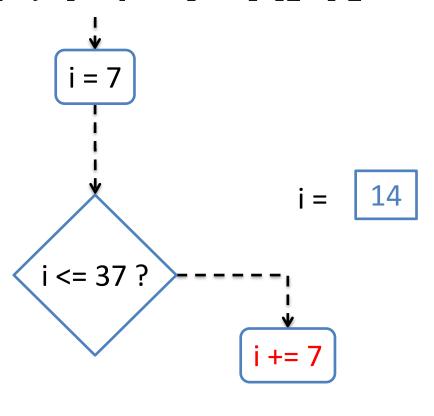

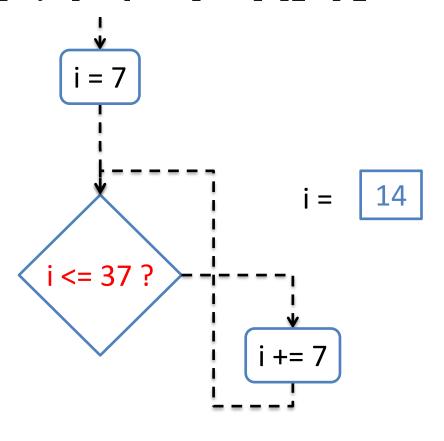
```
>>> i = 7
>>> while i <= 37:
    i += 7
```


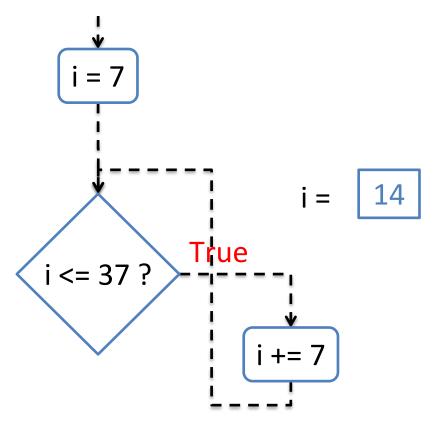
```
>>> i = 7
>>> while i <= 37:
    i += 7
```


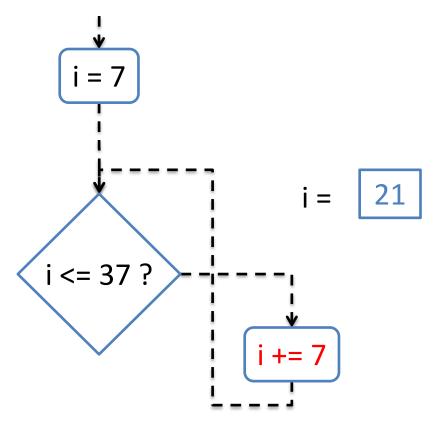
```
>>> i = 7
>>> while i <= 37:
i += 7
```


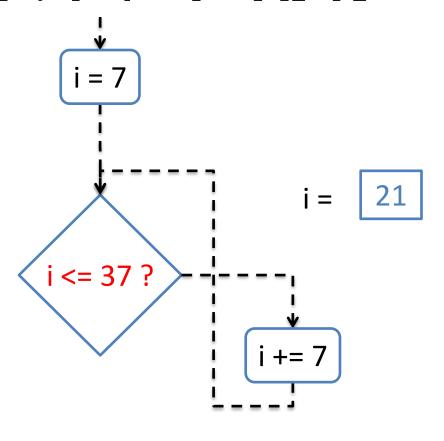
```
>>> i = 7
>>> while i <= 37:
i += 7
```


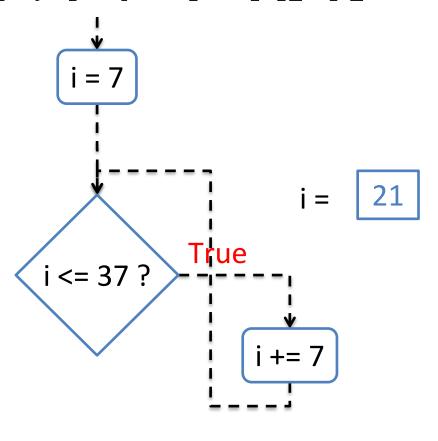
```
>>> i = 7
>>> while i <= 37:
i += 7
```


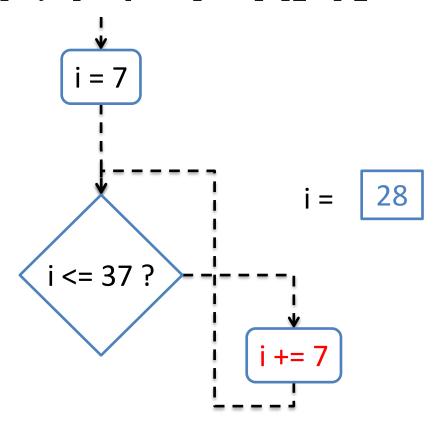
```
>>> i = 7
>>> while i <= 37:
    i += 7
```


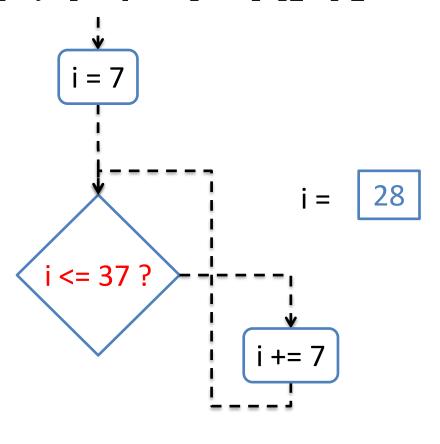
```
>>> i = 7
>>> while i <= 37:
i += 7
```


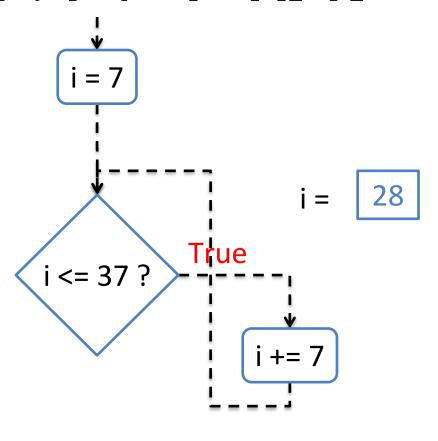
```
>>> i = 7
>>> while i <= 37:
    i += 7
```


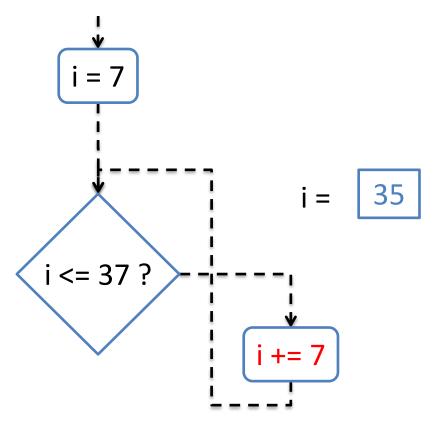
```
>>> i = 7
>>> while i <= 37:
i += 7
```


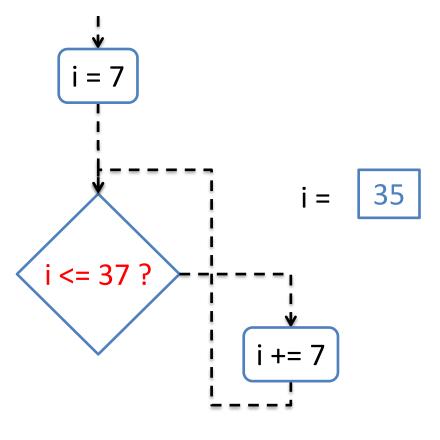
```
>>> i = 7
>>> while i <= 37:
i += 7
```


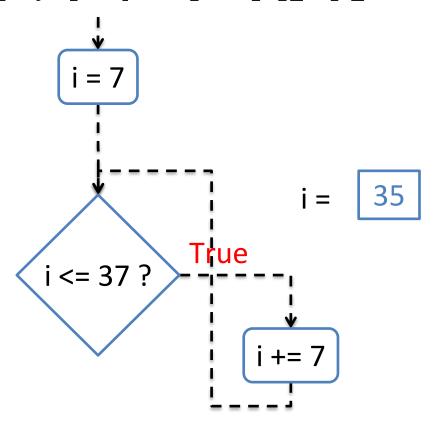
```
>>> i = 7
>>> while i <= 37:
i += 7
```


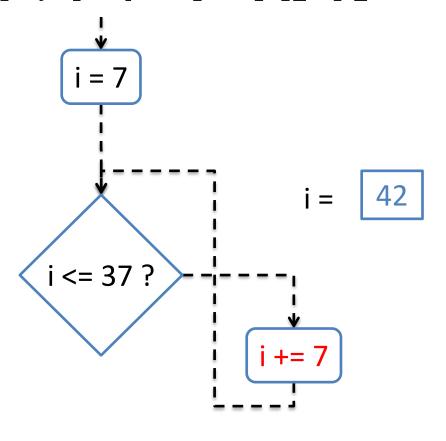
```
>>> i = 7
>>> while i <= 37:
    i += 7
```


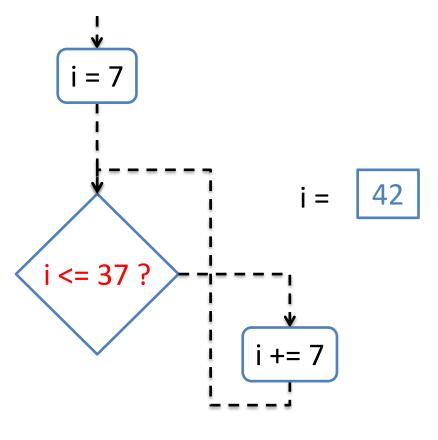
```
>>> i = 7
>>> while i <= 37:
i += 7
```

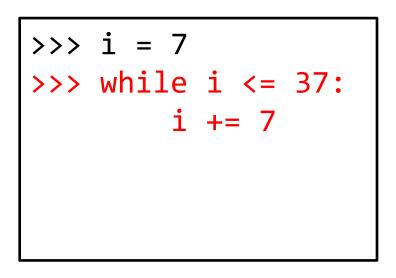

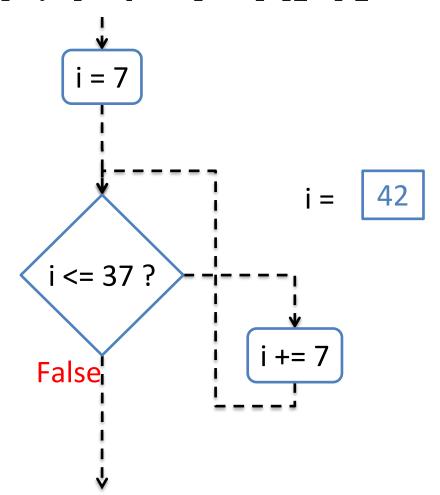
```
>>> i = 7
>>> while i <= 37:
    i += 7
```

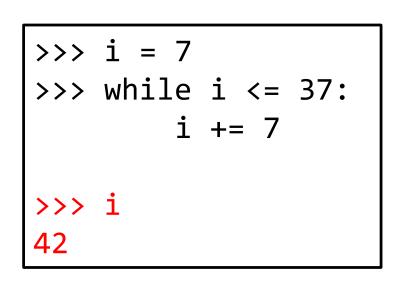

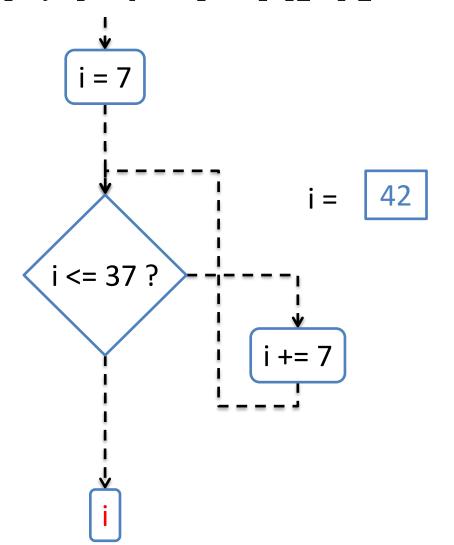
```
>>> i = 7
>>> while i <= 37:
    i += 7
```

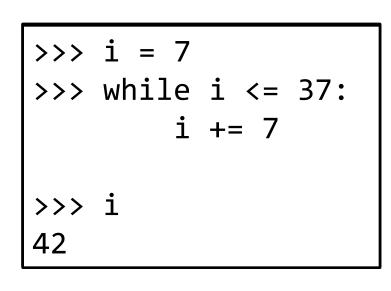

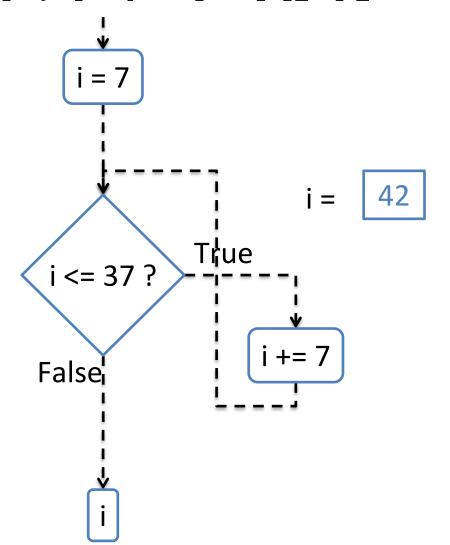

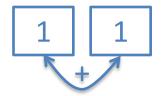

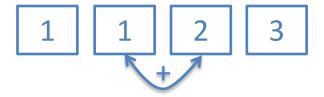

Fibonacci sequence

1 1

Fibonacci sequence

Fibonacci sequence

Fibonacci sequence

Fibonacci sequence

1 1 2 3 5 8 13 21

Fibonacci sequence

1 1 2 3 5 8 13 21 34

Fibonacci sequence

1 1 2 3 5 8 13 21 34 55

Fibonacci sequence

1 1 2 3 5 8 13 21 34 55 ...

Fibonacci sequence

1 1 2 3 5 8 13 21 34 55 ...

Goal: գենեռացնել Fibonnaci number որը մեծ է տրված bound-ից

Fibonacci sequence

1 1 2 3 5 8 13 21 34 55 ...

Goal: գենեռացնել Fibonnaci number որը մեծ է տրված bound-ից

```
>>> fibonacci(5)
8
>>> fibonacci(20)
21
```

```
def fibonacci(bound):
    p = 1 # previous
    c = 1 # current
    while c <= bound:
        p,c = c,p+c
    return c</pre>
```

```
>>> hello()
What is your name? Gago
Hello Gago
```

```
>>> hello()
What is your name? Gago
Hello Gago
What is your name?
Armen
Hello Armen
```

```
>>> hello()
What is your name? Gago
Hello Gago
What is your name?
Armen
Hello Armen
What is your name?
Valod
Hello Valod
```

```
>>> hello()
What is your name? Gago
Hello Gago
What is your name?
Armen
Hello Armen
What is your name?
Valod
Hello Valod
What is your name?
```

```
>>> hello()
What is your name? Gago
Hello Gago
What is your name?
Armen
Hello Armen
What is your name?
Valod
Hello Valod
What is your name?
```

```
>>> cities()
Enter city:
```

```
>>> cities()
Enter city: Lisbon
Enter city:
```

```
>>> cities()
Enter city: Lisbon
Enter city: San Francisco
Enter city:
```

```
>>> cities()
Enter city: Lisbon
Enter city: San Francisco
Enter city: Hong Kong
Enter city:
```

```
empty string "" => stop and return
```

```
>>> cities()
Enter city: Lisbon
Enter city: San Francisco
Enter city: Hong Kong
Enter city:
['Lisbon', 'San Francisco',
'Hong Kong']
```

```
def cities():
    lst = []

    city = input('Enter city: ')

    while city != '':
        lst.append(city)
        city = input('Enter city: ')

    return lst
```

```
def cities():
    lst = []

    city = input('Enter city: )

while city != '':
    lst.append(city)
    city = input('Enter city: ')

return lst
```

```
def cities():
    lst = []

    city = input('Enter city: ')

while city != '':
    lst.append(city)
    city = input('Enter city: ')

return lst
```

```
def cities2():
    lst = []
    # repeat:
        # ask user to enter city
        # if ""
            # return 1st
        # 1st.append
```

```
def cities2():
    lst = []
    while True:
        city = input('Enter city: ')
        if city == '':
            return 1st
        lst.append(city)
```

```
def cities2():
                      lst = []
last loop iteration
stops here
                      while True:
                          city = input('Enter city: ')
                          if city == '':
                               return 1st
                          lst.append(city)
```

break statement

break

- used inside loop (օգտագործվում է ցիկլի մեջ)
- interrupts the loop (ընդհատում է ցիկլը)
- execution continues after the loop body (հաշվարկը շարունակվում է ցիկլից դուրս)

break statement

break

- used inside loop (օգտագործվում է ցիկլի մեջ)
- interrupts the loop (ընդհատում է ցիկլը)
- execution continues after the loop body (հաշվարկը շարունակվում է ցիկլից դուրս)

break statement

break

- used inside loop (օգտագործվում է ցիկլի մեջ)
- interrupts the loop (ընդհատում է ցիկլը)
- execution continues after the loop body
   (hաշվարկը շարունակվում է ցիկլից դուրս)

```
def cities2():
                                   def cities3():
    lst = []
                                       lst = []
    while True:
                                       while True:
        city = input(
                                           city = input(
                                                 'Enter city: ')
              'Enter city: ')
        if city == '':
                                           if city == '':
            return 1st
                                               break
        lst.append(city)
                                           lst.append(city)
```

continue statement

continue

- used inside loop (օգտագործվում է ցիկլի մեջ)
- interrupts the loop (ընդհատում է ցիկլը)
- execution continues with next iteration of the loop
   (հաշվարկը շարունակվում է ցիկլի հաջորդ իտեռացիայից)

```
>>> table = [
            [2, 3, 0, 6],
            [0, 3, 4, 5],
            [4, 5, 6, 0]]
```

continue statement

continue

- used inside loop (օգտագործվում է ցիկլի մեջ)
- interrupts the loop (ընդհատում է ցիկլը)
- execution continues with next iteration of the loop
   (հաշվարկը շարունակվում է ցիկլի հաջորդ իտեռացիայից)

continue statement

continue

- used inside loop (օգտագործվում է ցիկլի մեջ)
- interrupts the loop (ընդհատում է ցիկլը)
- execution continues with next iteration of the loop
   (հաշվարկը շարունակվում է ցիկլի հաջորդ իտեռացիայից)

```
>>> ignore(table)
2  3  6
3  4  5
4  5  6
```

```
>>> before(table)
2 3
4 5 6
```

```
>>> ignore(table)
2 3 6
3 4 5
4 5 6
```

```
def before(table):
    for row in table:
        for num in row:
            if num == 0:
                 break
            print(num,end=' ')
            print()
```

Goal։ աշխատողների գրառումների կոնտեյներ ինդեքսավորված ըստ աշխատակցի passport-ի համարի P#

```
>>> employee['864-20']
['Arm', 'Spartyan']
>>> employee['100-01']
['Kiazh', 'Damyan']
>>> employee['987-65']
['Vlad', 'Tundyan']
>>>
```

Goal։ աշխատողների գրառումների կոնտեյներ ինդեքսավորված ըստ աշխատակցի passport-ի համարի P#

Problems:

- P#-ի range-ը շատ մեծ է
- P#-ները integer-ներ չեն

Solution: dictionary class dict

```
>>> employee['864-20']
['Arm', 'Spartyan']
>>> employee['100-01']
['Kiazh', 'Damyan']
>>> employee['987-65']
['Vlad', 'Tundyan']
>>>
```

key	value
'864-20'	['Arm', 'Spartyan']
'987-65'	['Vlad', 'Tundyan']
'100-01'	['Kiazh', 'Damyan']

key	value
'864-20'	['Arm', 'Spartyan']
'987-65'	['Vlad', 'Tundyan']
'100-01'	['Kiazh', 'Damyan']

dictionary-ն պարունակում է (key, value) pairs/զույգեր

key	value
'864-20'	['Arm', 'Spartyan']
'987-65'	['Vlad', 'Tundyan']
'100-01'	['Kiazh', 'Damyan']

dictionary-ն պարունակում է (key, value) pairs/զույգեր

key-ն օգտագործվում է որպես index

```
>>> employee = {
    '864-20': ['Arm', 'Spartyan'],
    '987-65': ['Vlad', 'Tundyan'],
    '100-01': ['Kiazh', 'Damyan']}
```

key	value
'864-20'	['Arm', 'Spartyan']
'987-65'	['Vlad', 'Tundyan']
'100-01'	['Kiazh', 'Damyan']

dictionary-ն պարունակում է (key, value) pairs/զույգեր

key-ն օգտագործվում է որպես index

key	value
'864-20'	['Arm', 'Spartyan']
'987-65'	['Vlad', 'Tundyan']
'100-01'	['Kiazh', 'Damyan']

dictionary-ն պարունակում է (key, value) pairs/զույգեր

key-ն օգտագործվում է որպես index

Dictionaries: not ordered (դասավորված չեն)

```
>>> employee = {
       '864-20': ['Arm', 'Spartyan'],
       '987-65': ['Vlad', 'Tundyan'],
       '100-01': ['Kiazh', 'Damyan']}
```

```
Dictionaries:
```

not ordered (դասավորված չեն)

Dictionaries: mutable

```
Dictionaries:
```

not ordered (դասավորված չեն)

Dictionaries: mutable

```
>>> employee = {
       '864-20': ['Arm', 'Spartyan'],
       '987-65': ['Vlad', 'Tundyan'],
       '100-01': ['Kiazh', 'Damyan']}
>>> employee['864-20'] = ['Inga',
'Northstrand']
>>> employee
{'864-20': ['Inga', 'Northstrand'],
'100-01': ['Kiazh', 'Damyan'], '987-
65': ['Vlad', 'Tundyan']}
```

Dictionaries:

not ordered (դասավորված չեն)

Dictionaries: mutable

new (key,value) pairs
 կարելի է ավելացնել

```
>>> employee = {
       '864-20': ['Arm', 'Spartyan'],
       '987-65': ['Vlad', 'Tundyan'],
       '100-01': ['Kiazh', 'Damyan']}
>>> employee['864-20'] = ['Inga',
'Northstrand']
>>> employee
{'864-20': ['Inga', 'Northstrand'],
'100-01': ['Kiazh', 'Damyan'], '987-
65': ['Vlad', 'Tundyan']}
```

Dictionaries:

not ordered (դասավորված չեն)

Dictionaries: mutable

- new (key,value) pairs
   կարելի է ավելացնել
- համապատասխան key-ի value-ն կարելի է փոխարինել

```
>>> employee = {
       '864-20': ['Arm', 'Spartyan'],
       '987-65': ['Vlad', 'Tundyan'],
       '100-01': ['Kiazh', 'Damyan']}
>>> employee['864-20'] = ['Inga',
'Northstrand']
>>> employee
{'864-20': ['Inga', 'Northstrand'],
'100-01': ['Kiazh', 'Damyan'], '987-
65': ['Vlad', 'Tundyan']}
```

Dictionaries:

not ordered (դասավորված չեն)

Dictionaries: mutable

- new (key,value) pairs
   կարելի է ավելացնել
- համապատասխան key-ի value-ն կարելի է փոխարինել

```
>>> employee = {
       '864-20': ['Arm', 'Spartyan'],
       '987-65': ['Vlad', 'Tundyan'],
       '100-01': ['Kiazh', 'Damyan']}
>>> employee['864-20'] = ['Inga',
'Northstrand']
>>> employee
{'864-20': ['Inga', 'Northstrand'],
'100-01': ['Kiazh', 'Damyan'], '987-
65': ['Vlad', 'Tundyan']}
>>> employee['864-20'] = ['Inga',
'Northstrand']
>>> employee
{'864-20': ['Inga', 'Northstrand'],
'100-01': ['Kiazh', 'Damyan'], '987-
65': ['Vlad', 'Tundyan']}
```

empty(դատարկ) dictionary {} կամ dict()

```
empty(դատարկ)
dictionary {} կամ dict()
```

```
>>> emptydict = {}
>>> emptydict
{}
```



```
empty(դատարկ)
dictionary {} կամ dict()
```

```
>>> emptydict = {}
>>> emptydict
{}
>>> type(emptydict)
<class 'dict'>
```

```
empty(դատարկ) >>> type(empty dictionary {} կամ dict() <class 'dict'>
```

```
>>> emptydict = {}
>>> emptydict
{}
>>> type(emptydict)
<class 'dict'>
>>> emptydict = dict()
>>> emptydict
{}
```

```
empty(դատարկ) >>> type(empty dictionary {} կամ dict() <class 'dict'>
```

```
>>> emptydict = {}
>>> emptydict
{}
>>> type(emptydict)
<class 'dict'>
>>> emptydict = dict()
>>> emptydict
{}
```

```
empty(դատարկ) >>> type(empty dictionary {} կամ dict() <class 'dict'>
```

```
>>> emptydict = {}
>>> emptydict
{}
>>> type(emptydict)
<class 'dict'>
>>> emptydict = dict()
>>> emptydict
{}
```

```
>>> employee = {[1,2]:1,[2,3]:3}
```

```
empty(դատարկ) >>> type(empty dictionary {} կամ dict() class 'dict'>
```

```
>>> emptydict = {}
>>> emptydict
{}
>>> type(emptydict)
<class 'dict'>
>>> emptydict = dict()
>>> emptydict
{}
```

```
>>> employee =
{[1,2]:1,[2,3]:3}
Traceback
```

empty(դատարկ) >>> type(empty dictionary {} կամ dict() <class 'dict'>

```
>>> emptydict = {}
>>> emptydict
{}
>>> type(emptydict)
<class 'dict'>
>>> emptydict = dict()
>>> emptydict
{}
```

```
>>> employee =
{[1,2]:1,[2,3]:3}
Traceback
TypeError: unhashable type:
'list'
```

Dictionary Operators

class dict ունի մի քանի օպեռատոր, որոնք նույնն են class list-ի համար

Dictionary Operators

class dict ունի մի քանի օպեռատոր, որոնք նույնն են class list-ի համար

```
>>> days = {'Mo':1, 'Tu':2, 'W':3}
>>> days['Mo']
>>> days['Th'] = 5
>>> days
{'Mo': 1, 'Tu': 2, 'Th': 5, 'W': 3}
>>> days['Th'] = 4
>>> days
{'Mo': 1, 'Tu': 2, 'Th': 4, 'W': 3}
>>> 'Fr' in days
False
>>> len(days)
```

Operation	Explanation
d.items()	Returns a view of the (key, value) pairs in d Վերադարձնում է (key, value) զույգերի view
d.keys()	Returns a view of the keys of d Վերադարձնում է key-երի view
d.pop(key)	Removes the (key, value) pair with key <mark>key</mark> from d and returns the value Ջնջում և վերադարձնում է key d dict-ից
d.update(d2)	Adds the (key, value) pairs of dictionary d2 to d Ավելացնում է d-ին d2-ի (key, value) զույգերը
d.values()	Returns a view of the values of d Վերադարձնում է դ-ի value-ների տեսքը

```
>>> days
{'Mo': 1, 'Tu': 2, 'Th': 4, 'W': 3}
```

```
>>> days
{'Mo': 1, 'Tu': 2, 'Th': 4,
>>> days.pop('Tu')
```

```
>>> days
{'Mo': 1, 'Tu': 2, 'Th': 4,
>>> days.pop('Tu')
>>> days
{'Mo': 1, 'Th': 4, 'W': 3}
```

```
>>> days
{'Mo': 1, 'Tu': 2, 'Th': 4,
>>> days.pop('Tu')
>>> days
{'Mo': 1, 'Th': 4, 'W': 3}
>>> days2 = {'Tu':2, 'Fr':5}
>>> days.update(days2)
>>> days
{'Fr': 5, 'W': 3, 'Th': 4,
'Mo': 1, 'Tu': 2}
```

```
>>> days.items()
dict_items([('Fr', 5), ('W',
3), ('Th', 4), ('Mo', 1),
  ('Tu', 2)])
```

```
>>> days
{'Mo': 1, 'Tu': 2, 'Th': 4,
>>> days.pop('Tu')
>>> days
{'Mo': 1, 'Th': 4, 'W': 3}
>>> days2 = {'Tu':2, 'Fr':5}
>>> days.update(days2)
{'Fr': 5, 'W': 3, 'Th': 4,
'Mo': 1, 'Tu': 2}
```

```
>>> days.items()
dict_items([('Fr', 5), ('W',
3), ('Th', 4), ('Mo', 1),
('Tu', 2)])
>>> days.keys()
dict_keys(['Fr', 'W', 'Th',
'Mo', 'Tu'])
```

```
>>> days
{'Mo': 1, 'Tu': 2, 'Th': 4,
>>> days.pop('Tu')
>>> days
{'Mo': 1, 'Th': 4, 'W': 3}
>>> days2 = {'Tu':2, 'Fr':5}
>>> days.update(days2)
{'Fr': 5, 'W': 3, 'Th': 4,
'Mo': 1, 'Tu': 2}
```

```
>>> days.items()
dict_items([('Fr', 5), ('W',
3), ('Th', 4), ('Mo', 1),
    ('Tu', 2)])
>>> days.keys()
dict_keys(['Fr', 'W', 'Th',
    'Mo', 'Tu'])
>>> vals = days.values()
>>> vals
dict_values([5, 3, 4, 1, 2])
```

```
>>> days
{'Mo': 1, 'Tu': 2, 'Th': 4,
>>> days.pop('Tu')
>>> days
{'Mo': 1, 'Th': 4, 'W': 3}
>>> days2 = {'Tu':2, 'Fr':5}
>>> days.update(days2)
>>> days
{'Fr': 5, 'W': 3, 'Th': 4,
'Mo': 1, 'Tu': 2}
```

```
>>> days.items()
dict_items([('Fr', 5), ('W',
3), ('Th', 4), ('Mo', 1),
  ('Tu', 2)])
>>> days.keys()
dict_keys(['Fr', 'W', 'Th',
  'Mo', 'Tu'])
>>> vals = days.values()
>>> vals
dict_values([5, 3, 4, 1, 2])
```

```
>>> days
{'Mo': 1, 'Tu': 2, 'Th': 4,
'W': 3}
>>> days.pop('Tu')
>>> days
{'Mo': 1, 'Th': 4, 'W': 3}
>>> days2 = {'Tu':2, 'Fr':5}
>>> days.update(days2)
>>> days
{'Fr': 5, 'W': 3, 'Th': 4,
'Mo': 1, 'Tu': 2}
```

d.items(), d.keys() և d.values() մեթոդները (կոչվում են views) վերադարձնում են իտեռացվող container-ներ

```
>>> days.items()
dict_items([('Fr', 5), ('W',
3), ('Th', 4), ('Mo', 1),
('Tu', 2)])
>>> days.keys()
dict_keys(['Fr', 'W', 'Th',
'Mo', 'Tu'])
>>> vals = days.values()
>>> vals
dict_values([5, 3, 4, 1, 2])
>>> for val in vals:
      print(val, end=' ')
5 3 4 1 2
>>>
```

```
>>> days
{'Mo': 1, 'Tu': 2, 'Th': 4,
'W': 3}
>>> days.pop('Tu')
>>> days
{'Mo': 1, 'Th': 4, 'W': 3}
>>> days2 = {'Tu':2, 'Fr':5}
>>> days.update(days2)
>>> days
{'Fr': 5, 'W': 3, 'Th': 4,
'Mo': 1, 'Tu': 2}
```

d.items(), d.keys() և d.values() մեթոդները (կոչվում են views) վերադարձնում են իտեռացվող container-ներ

```
>>> days.items()
dict_items([('Fr', 5), ('W',
3), ('Th', 4), ('Mo', 1),
('Tu', 2)])
>>> days.keys()
dict_keys(['Fr', 'W', 'Th',
'Mo', 'Tu'])
>>> vals = days.values()
>>> vals
dict_values([5, 3, 4, 1, 2])
>>> for val in vals:
      print(val, end=' ')
5 3 4 1 2
>>>
```

```
>>> days
{'Mo': 1, 'Tu': 2, 'Th': 4,
'W': 3}
>>> days.pop('Tu')
>>> days
{'Mo': 1, 'Th': 4, 'W': 3}
>>> days2 = {'Tu':2, 'Fr':5}
>>> days.update(days2)
>>> days
{'Fr': 5, 'W': 3, 'Th': 4,
'Mo': 1, 'Tu': 2}
```

d.items(), d.keys() և d.values() մեթոդները (կոչվում են views) վերադարձնում են իտեռացվող container-ներ

{}/dict() vs if/elif/else

Uses of a dictionary: alternative for multi-way if statement

{}/dict() vs if/elif/else

Uses of a dictionary: alternative for multi-way if statement

```
def complete(abbreviation):
    '''returns day of the week
    corresponding to
    abbreviation
    if abbreviation == 'Mo':
        return 'Monday'
    elif abbreviation == 'Tu':
        return 'Tuesday'
    elif
    else: #abbreviation Su
        return 'Sunday'
```

{}/dict() vs if/elif/else

Uses of a dictionary: alternative for multi-way if statement

```
def complete(abbreviation):
    '''returns day of the week
    corresponding to
    abbreviation
    if abbreviation == 'Mo':
        return 'Monday'
    elif abbreviation == 'Tu':
        return 'Tuesday'
    elif
    else: #abbreviation Su
        return 'Sunday'
```

```
def complete(abbreviation):
    '''returns day of the week
    corresponding to abbreviation
    days = {'Mo': 'Monday',
           'Tu': 'Tuesday',
           'We': 'Wednesday',
           'Th': 'Thursday',
           'Fr': 'Friday'.
           'Sa': 'Saturday',
           'Su': 'Sunday'}
    return days[abbreviation]
```

Uses of a dictionary: container of counters

Uses of a dictionary: container of counters

Problem։ քանի անգամ է item-ը կրկնվում list-ում

```
>>> grades = [95, 96, 100, 85, 95, 90, 95, 100, 100]
>>> frequency(grades)
{96: 1, 90: 1, 100: 3, 85: 1, 95: 3}
>>>
```

Uses of a dictionary: container of counters

Problem։ քանի անգամ է item-ը կրկնվում list-ում

```
>>> grades = [95, 96, 100, 85, 95, 90, 95, 100, 100]
>>> frequency(grades)
{96: 1, 90: 1, 100: 3, 85: 1, 95: 3}
>>>
```

Solution:

- list-ը iterate արեք
- ամեն grade-ի համար, մեծացրեք counter-ը
- օգտագործեք dictionary, որի

```
key is grade value is counter
```

Problem։ քանի անգամ է item-ը կրկնվում list-ում

```
>>> grades = [95, 96, 100, 85, 95, 90, 95, 100, 100]
```

Problem։ քանի անգամ է item-ը կրկնվում list-ում

```
>>> grades = [95, 96, 100, 85, 95, 90, 95, 100, 100]
```

counters

Problem։ քանի անգամ է item-ը կրկնվում list-ում

```
>>> grades = [95, 96, 100, 85, 95, 90, 95, 100, 100]
```

counters

Problem։ քանի անգամ է item-ը կրկնվում list-ում

```
>>> grades = [95, 96, 100, 85, 95, 90, 95, 100, 100]
```

95

counters

1

Problem։ քանի անգամ է item-ը կրկնվում list-ում

```
>>> grades = [95, 96, 100, 85, 95, 90, 95, 100, 100]
```

95

counters

1

Problem։ քանի անգամ է item-ը կրկնվում list-ում

```
>>> grades = [95, 96, 100, 85, 95, 90, 95, 100, 100]
```

counters

1

95

1

96

Problem։ քանի անգամ է item-ը կրկնվում list-ում

```
>>> grades = [95, 96, 100, 85, 95, 90, 95, 100, 100]
```

counters

95 96

1

Problem։ քանի անգամ է item-ը կրկնվում list-ում

```
>>> grades = [95, 96, 100, 85, 95, 90, 95, 100, 100]
```

counters

95

96

1

1

100

Problem։ քանի անգամ է item-ը կրկնվում list-ում

```
>>> grades = [95, 96, 100, 85, 95, 90, 95, 100, 100]
```

counters

95

96

1

100

Problem։ քանի անգամ է item-ը կրկնվում list-ում

```
>>> grades = [95, 96, 100, 85, 95, 90, 95, 100, 100]
```

counters

95 1

96

1

100

1

85

Problem։ քանի անգամ է item-ը կրկնվում list-ում

```
>>> grades = [95, 96, 100, 85, 95, 90, 95, 100, 100]
```

counters

95

96

100

1

85

Problem։ քանի անգամ է item-ը կրկնվում list-ում

```
>>> grades = [95, 96, 100, 85, 95, 90, 95, 100, 100]
```

counters

95

96

100

85

Problem։ քանի անգամ է item-ը կրկնվում list-ում

```
>>> grades = [95, 96, 100, 85, 95, 90, 95, 100, 100]
```

counters

95

96

100

1

85

Problem։ քանի անգամ է item-ը կրկնվում list-ում

```
>>> grades = [95, 96, 100, 85, 95, 90, 95, 100, 100]
```

counters

Problem։ քանի անգամ է item-ը կրկնվում list-ում

```
>>> grades = [95, 96, 100, 85, 95, 90, 95, 100, 100]
```

counters

95 2

96

1

100

85

90

Problem։ քանի անգամ է item-ը կրկնվում list-ում

```
>>> grades = [95, 96, 100, 85, 95, 90, 95, 100, 100]

95 96 100 85 90
```

counters = {}

3

counters

Problem։ քանի անգամ է item-ը կրկնվում list-ում

```
counters = {}
for item in itemList:
    if item in counters:
        counters[item] += 1
    else:
        counters[item] = 1
return counters
```

Գրեք ծրագիր որը

- վերցնում է տվյալ string-ը 'to be or not to be'
- և տպում է ամեն բառի հաձախությունը
- կետադրություն չկա.

Գրեք ծրագիր որը

- վերցնում է տվյալ string-ը 'to be or not to be'
- և տպում է ամեն բառի հաձախությունը
- կետադրություն չկա.

to	appears 2 times
be	appears 2 times
or	appears 1 times
not	appears 1 times

Solution 2A

```
text = 'to be or not to be'
word list = text.split()
counters ={}
for word in word_list:
    if word in counters:
        counters[word] += 1
    else:
        counters[word] = 1
for word, count in counters.items():
    print('{:8} appears {} times'.format(word,count))
```

```
def word_count(text):
    'prints frequency of each word in text'
    word list = text.split()
    counters ={}
    for word in wordList:
        if word in counters:
            counters[word] += 1
        else:
            counters[word] = 1
    for word in counters:
        print('{:8} {}'.format(word,counters[word]))
```

```
>>> lst = ['one', 'two', 3]
>>> lst[2]
>>> lst[2] = 'three'
['one', 'two', 'three']
>>> tpl = ('one', 'two', 3)
('one', 'two', 3)
>>> tpl[2]
```

```
>>> lst = ['one', 'two', 3]
>>> lst[2]
>>> lst[2] = 'three'
['one', 'two', 'three']
>>> tpl = ('one', 'two', 3)
('one', 'two', 3)
>>> tpl[2]
>>> tpl[2] = 'three'
```

```
>>> lst = ['one', 'two', 3]
>>> lst[2]
>>> lst[2] = 'three'
['one', 'two', 'three']
>>> tpl = ('one', 'two', 3)
('one', 'two', 3)
>>> tpl[2]
>>> tpl[2] = 'three'
Traceback (most recent call last):
...TypeError: 'tuple' object does
not support item assignment
```

class tuple նույնն է ինչ class list-ը բայց immutable տեսակի

tuples ("immutable lists") կարելի է օգտագործել dict()-ում, որի key-երը list են

```
>>> lst = ['one', 'two', 3]
>>> lst[2]
>>> lst[2] = 'three'
>>> 1st
['one', 'two', 'three']
>>> tpl = ('one', 'two', 3)
>>> tpl
('one', 'two', 3)
>>> tpl[2]
>>> tpl[2] = 'three'
Traceback (most recent call last):
...TypeError: 'tuple' object does
not support item assignment
```

```
tuples ("immutable lists")
կարելի է օգտագործել
dict()-ում, որի key-երը list
են
```

```
>>> employee = {[1,2]:1,
[2,3]:3}
Traceback (most recent
call ...TypeError:
unhashable type: 'list'
>>> employee = {(1,2):1,
(2,3):3}
>>> employee
{(1, 2): 1, (2, 3): 3}
```

```
>>> lst = ['one', 'two', 3]
>>> lst[2]
>>> lst[2] = 'three'
>>> 1st
['one', 'two', 'three']
>>> tpl = ('one', 'two', 3)
>>> tpl
('one', 'two', 3)
>>> tpl[2]
>>> tpl[2] = 'three'
Traceback (most recent call last):
...TypeError: 'tuple' object does
not support item assignment
```

Exercise 3A

Գրեք ծրագիր որը տպում է հեռախոսի համարը տրված անունի համար եթե անունը **phonebook-**ի մեջ է

```
phonebook = {
     'Arm': '56-78-90',
     'Vlad':'34-56-78',
      'Kiazh': '48-76-54'
first name: Arm
56-78-90
```

Solution 3A

```
phonebook = {
      'Arm': '56-78-90',
      'Vlad': '34-56-78',
      'Kiazh': '48-76-54'
while True:
     person = input('first name: ')
     if person in phonebook:
           print(phonebook[person])
     else:
           print('unknown.')
```

Գրեք function lookup(phonebook) որը տպում է հեռախոսի համարը տրված անունի համար

```
>>> phonebook = {
        'Arm':'56-78-90',
        'Vlad':'34-56-78',
        'Kiazh':'48-76-54'
}
>>> lookup(phonebook)
first name: Arm
56-78-90
first name:
```

Գրեք function lookup(phonebook) որը տպում է հեռախոսի համարը տրված անունի համար

```
def lookup(phonebook):
    while True:
        print('first name: ', end='')
        person = input()
        if person in phonebook:
            print(phonebook[person])
        else:
            print('unknown.')
```

Sorting List of Tuples

list of tuples-ը դասավորելու համար

- օգտագործել list-ի sort method-ը կամ
- sorted function-ը, որը վերցնում է sequence և վերադարձնում է sorted sequence

```
>>> t
[('a', 10), ('c', 22), ('b', 1)]
>>> t.sort()
>>> t
[('a', 10), ('b', 1), ('c', 22)]
>>> sorted(t)
[('a', 10), ('b', 1), ('c', 2)]
```

Sorting dictionaries by keys

```
dict-երը դասավորելու
ձևերից մեկը
օգտագործել sorted()
function-ը
```

```
>>> d = {'a':10, 'b':1, 'c':22}
>>> d.items()
dict_items([('a', 10), ('c', 22),
('b', 1)])
>>> type(d.items())
<class 'dict_items'>
```

Sorting dictionaries by keys

dict-երը դասավորելու ձևերից մեկը օգտագործել sorted() function-ը

sorted()։ դասավորում է ըստ key-երի

```
>>> d = {'a':10, 'b':1, 'c':22}
>>> d.items()
dict_items([('a', 10), ('c', 22),
('b', 1)])
>>> type(d.items())
<class 'dict_items'>
>>> t = sorted(d.items())
>>> t
[('a', 10), ('b', 1), ('c', 22)]
>>> type(t)
<class 'list'>
```

Sorting dictionaries by keys

dict-երը դասավորելու ձևերից մեկը oգտագործել sorted() function-ը

sorted()։ դասավորում է ըստ key-երի

```
>>> d = {'a':10, 'b':1, 'c':22}
>>> d.items()
dict_items([('a', 10), ('c', 22),
('b', 1)])
>>> type(d.items())
<class 'dict_items'>
>>> t = sorted(d.items())
>>> t
[('a', 10), ('b', 1), ('c', 22)]
>>> type(t)
<class 'list'>
>>> for k,v in sorted(d.items()):
       print(k,v)
a 10
```

Sorting dictionaries by values

Ձևերից մեկը dict-ից կառուցել list of tuples, որտեղ tuple is (value,key)

```
>>> d = {'a':10, 'b':1, 'c':22}
>>> lst = list()
```

Sorting dictionaries by values

Ձևերից մեկը dict-ից կառուցել list of tuples, որտեղ tuple is (value,key)

Sorting dictionaries by values

Ձևերից մեկը dict-ից կառուցել list of tuples, որտեղ tuple is (value,key)

Գրեք ծրագիր որը

- բացում է romeo.txt file-ը
- ցիկլի մեջ կարդում է ամեն տողը
- և բառերը դասավորում է dict-ի մեջ
- վերջում տպում է top 10 բառերի լիստը

```
60
to
         30
the
thou
         29
JULIET
         28
ROMEO
         27
that
         23
         22
my
         22
and
         22
```

Գրեք ծրագիր որը

- բացում է romeo.txt file-ր
- ցիկլի մեջ կարդում է ամեն տողը
- և բառերը դասավորում է dict-ի մեջ
- վերջում տպում է top 10 բառերի լիստը

HINT:

- դասավորել dict-ը list-ում
- որտեղ անդամները tuple-ներ են
- օգտագործել list-ի sort method-ը

```
>>>
         60
to
         31
the
         30
thou
         29
JULIET
         28
ROMEO
         27
that
         23
         22
my
         22
and
         22
```

Solution 4A

```
filename = 'romeo.txt'
infile = open(filename)
counts = dict()
for line in infile:
      words = line.split()
      for word in words:
             counts[word] = counts.get(word, 0) + 1
infile.close()
lst = []
for key, val in counts.items():
      lst.append( (val, key) )
lst.sort(reverse=True)
for val, key in lst[:10] :
      print(key, '\t', val)
```

Գրեք function topten() որը։

- բացում է romeo.txt file-ը
- ցիկլի մեջ կարդում է ամեն տողը
- և բառերը դասավորում է dict-ի մեջ
- վերջում տպում է top 10 բառերի լիստը

```
>>>
topten("romeo.txt")
to
the
        30
thou
        29
JULIET
        28
ROMEO
        27
that
        23
        22
my
        22
and
        22
```

Գրեք function topten() որը։

- բացում է romeo.txt file-ը
- ցիկլի մեջ կարդում է ամեն տողը
- և բառերը դասավորում է dict-ի մեջ
- վերջում տպում է top 10 բառերի լիստը

HINT:

- դասավորել dict-ը list-ում
- որտեղ անդամները tuple-ներ են
- օգտագործել list-ի sort method-ը

```
>>>
topten("romeo.txt")
to
         31
the
         30
thou
         29
JULIET
        28
ROMEO
        27
that
        23
        22
my
        22
and
         22
```

```
def topten(filename):
    #infile = open(filename)
    #empty dict
    #for each line
        #split into words
        #for each word
            #add to dict
    #infile.close()
    #empty list
    #for key, val in dict
        #append to list (key,val)
    #sort the list
    #for (val,key) in first ten
        #print
filename = 'romeo.txt'
topten(filename)
```

```
def topten(filename):
    infile = open(filename)
    counts = dict()
    for line in infile:
        words = line.split()
        for word in words:
            counts[word] = counts.get(word, 0 ) + 1
    infile.close()
    lst = []
    for key, val in counts.items():
        lst.append( (val, key) )
    lst.sort(reverse=True)
    for val, key in lst[:10] :
        print(key, '\t', val)
filename = 'romeo.txt'
topten(filename)
```

- an unordered collection of non-identical items
- տարբեր անդամների չդասավորված հավաքածու

- an unordered collection of non-identical items
- տարբեր անդամների չդասավորված հավաքածու

```
>>> ages = {28, 25, 22} curly braces
(ձևավոր պակագծեր)
```

- an unordered collection of non-identical items
- տարբեր անդամների չդասավորված հավաքածու

```
>>> ages = {28, 25, 22} curly braces (ձևավոր պակագծեր)
```

- an unordered collection of non-identical items
- տարբեր անդամների չդասավորված հավաքածու

```
>>> ages = {28, 25, 22} curly braces
{25, 28, 22}
>>> type(ages)
<class 'set'>
```

- an unordered collection of non-identical items
- տարբեր անդամների չդասավորված հավաքածու

- an unordered collection of non-identical items
- տարբեր անդամների չդասավորված հավաքածու

```
>>> ages = {28, 25, 22}
                                    curly braces
>>> ages
                                    (ձևավոր պակագծեր)
{25, 28, 22}
>>> type(ages)
<class 'set'>
>>> ages2 = {22, 23, 22, 23, 25}
>>> ages2
                                   duplicates removed
{25, 22, 23}
>>> lst = [22, 23, 22, 23, 25]
>>> list(set(lst))
[25, 22, 23]
                   order changes
```

- an unordered collection of non-identical items
- տարբեր անդամների չդասավորված հավաքածու

```
>>> ages = {28, 25, 22}
                                    curly braces
>>> ages
                                     (ձևավոր պակագծեր)
{25, 28, 22}
>>> type(ages)
<class 'set'>
>>> ages2 = {22, 23, 22, 23, 25}
>>> ages2

    duplicates removed

{25, 22, 23}
>>> lst = [22, 23, 22, 23, 25]
                                        >>> s = set()
>>> list(set(lst))
                                        >>> type(s)
[25, 22, 23]
                                        <class 'set'>
                   order changes
                                           Empty set
```

Set operators

Operation	Explanation
s == t	True if s-ը և t-ն ունեն նույն անդամները
s != t	True if s-ը և t-ն չունեն նույն անդամները
s <= t	True if s-ը t-ի ենթաբազմություն է
s < t	True if s <= t and s != t
s t	Returns the union of sets s and t (միավորումը s-ի և t-ի)
s & t	Returns the intersection of sets s and t (հատումը s-ի և t-ի)
s-t	Returns the difference between sets s and t (տարբերությունը s-ի և t-ի)
s^t	Returns the symmetric difference of sets s and t (սիմետրիկ տարբերությունը)

Set operators

Operation	Explanation
s == t	True if s-ը և t-ն ունեն նույն անդամները
s != t	True if s-ը և t-ն չունեն նույն անդամները
s <= t	True if s-ը t-ի ենթաբազմություն է
s < t	True if s <= t and s != t
s t	Returns the union of sets s and t (միավորումը s-ի և t-ի)
s & t	Returns the intersection of sets s and t (հատումը s-ի և t-ի)
s-t	Returns the difference between sets s and t (տարբերությունը s-ի և t-ի)
s^t	Returns the symmetric difference of sets s and t (սիմետրիկ տարբերությունը)

```
>>> ages
{28, 25, 22}
>>> ages2
{25, 22, 23}
>>> 28 in ages
True
>>> len(ages2)
>>> ages == ages2
False
>>> {22, 25} <
ages2
True
>>> ages <= ages2
False
>>> ages | ages2
{22, 23, 25, 28}
>>> ages & ages2
{25, 22}
>>> ages - ages2
>>> ages ^ ages2
              45
```

Set methods

Operation	Explanation
s.add(item)	add item to set s (ավելացրա անդամ)
s.remove(item)	remove item from set s (ջնջի անդամ)
s.clear()	removes all elements from s (ջնջի բոլոր անդամները)

Set methods

```
>>> ages
{28, 25, 22}
>>> ages2
{25, 22, 23}
>> ages.add(30)
>>> ages
{25, 28, 30, 22}
>>> ages.remove(25)
>>> ages
{28, 30, 22}
>>> ages.clear()
>>> ages
set()
```

Operation	Explanation
s.add(item)	add item to set s (ավելացրա անդամ)
s.remove(item)	remove item from set s (ջնջի անդամ)
s.clear()	removes all elements from s (ջնջի բոլոր անդամները)

Set methods

```
>>> ages
{28, 25, 22}
>>> ages2
{25, 22, 23}
>> ages.add(30)
>>> ages
{25, 28, 30, 22}
>>> ages.remove(25)
>>> ages
{28, 30, 22}
>>> ages.clear()
>>> ages
set()
```

Operation	Explanation
s.add(item)	add item to set s (ավելացրա անդամ)
s.remove(item)	remove item from set s (ջնջի անդամ)
s.clear()	removes all elements from s (ջնջի բոլոր անդամները)

sets are mutable!

References

1. Franek. "CS 1MD3 Introduction to Programming." Accessed July 8, 2014.

2. Downey, Allen B. *Think Python*. 1 edition. Sebastopol, CA: O'Reilly Media, 2012.